

عقد استصناع در حقوق ایران

تألیف

دکتر سولماز هادی

مدرس دانشگاه

ویراستار

زهرا اسدی

انتشارات قانون یار

۱۳۹۸

عنوان و نام پدیدآور	هادی، سولماز، ۱۳۶۲	سرشاسه
مشخصات نشر	عقد استصناع در حقوق ایران / تالیف سولماز هادی؛ ویراستار زهرا اسدی.	
مشخصات ظاهري	تهران: قانون یار، ۱۳۹۸	
شابک	۹۷۸-۶۲۲-۲۲۹-۰۵۶	
وضعیت فهرست نویسی	۱۲۶ ص.	
موضوع	عقد استصناع (فقه)	
موضوع	(Contract of production order (Islamic law*	(Contract of production order (Islamic law*
موضوع	عقود و ایقاعات (فقه)	(Contracts (Islamic law
شناسه افروده	اسدی، زهرا، ۱۳۵۶، -، ویراستار	
ردہ بندی کنٹر	۱۹-BP	
ردہ بندی دیوبی	۲۹۷/۳۰۰	
شماره کتابشناسی ملی	۵۶۰۴	

کتابخانه قانون یار

عقد استصناع در حقوق ایران

تألیف: دکت. راه رهادی

ویراستار: رهرا اسدی

ناشر: قانون یار

ناظرفنی: محسن فاضلی

نوبت چاپ: اول - ۱۳۹۸

شمارگان: ۱۱۰۰ جلد

قیمت: ۲۷۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۲۲۹-۰۵۶

مرکز پخش: تهران، میدان انقلاب، خ منیری جاوید، پلاک ۹۲

تلفن: ۶۶۹۷۹۵۱۹ مرکز پخش قانون یار

فهرست مطالب

۱۱	پیشگفتار
۱۷	فصل اول
۱۷	کلیات و مفاهیم
۲۳	فصل دو
۲۳	ماهیت حقیقی و نسبی عقد استصناع
۶۷	فصل سوم
۶۷	عقد استصناع و قراردادهای مشابه
۱۱۱	فصل چهارم
۱۱۱	شرایط، احکام و آثار عقد استصناع
۱۳۱	۷ فهرست منابع

پیشگفتار

بشر از آن زمان که پا به عرصه هستی گذاشت و خود را شناخت ناگزیر از ایجاد علاقه و ارتباط با سایرین بود، اجتماعی بودن انسانها وجود نیازهای مشترک آنها را در کنار یکدیگر قرار می‌داد تا علاوه بر تأمین نیازهای روحی و روانی، نیازهای جسمانی و مادی خود را برطرف نماید یکی از طرق تأمین نیازها انعقاد عقود و قراردادها بود. عقودی از قبیل معاوضه، بیع، اجاره، رض و ضمان در همین راستا اختراع شدند بر همین اساس انسانها در عرصه زندگی اگر به‌عین یا کالایی نیاز فراوان پیدا می‌کردند به بازار می‌رفتند و به‌واسطه انعقاد عقود بیع یا معاوضه، آن کالا، تحصیل می‌نمودند و اگر هم قدرت خرید آن کالا را نداشتند یا مالی را در اختیار نداشتند تا به دیگران معاوضه کنند آن کالا را از دیگری اجاره می‌کردند اما اگر قدرت پرداخت مال‌الاجاره را نداشتند ناچار می‌شدند از دیگران مبلغی را قرض بگیرند یا از دیگران تقاضای ضمانت یا کفالت نمایند؛ برای عقودی از قبیل معاوضه، بیع، اجاره، قرض و ضمان نمونه‌هایی از تلاش‌های نخستین انسانها برای رطرف کردن نیازها بودند.

اما مشکل هنگامی ایجاد می‌شد که کالای موردنظر دارد وجود نداشت و یا منطبق با نیازهای جسمی، جنسی، روحی و روانی متقاضی نبود یا حصی "کالایی با خصایص و اوصاف خاص احتیاج داشت که در بازار یافت نمی‌شد در این حالت اگر راه برطرف کردن نیازها از طریق انعقاد عقدی جدید بسته می‌شد انسان در عصر و حرج قرار می‌گرفت پس به‌نچار انسان باید بتواند سفارش ساخت کالایی را به سازنده و صنعتگری بدهد تا بتواند به کالا یا عین موردنظر خویش دست یابد. بر همین مبنای قراردادی میان سفارش‌دهنده و سازنده، برای

موردبررسی قرار داده است، در میان حقوقدانان برجسته ایرانی تنها دکتر محمد جعفر جعفری لنگرودی است که این قرارداد را بیش از سایرین بررسی نموده، وی در تأثیفات متعدد خویش – هرچند به نحو آندک – به این قرارداد اشاره نموده است. از میان این تأثیفات می‌توان مسبوط در ترمینولوژی، اندیشه و ارتقاء و فرهنگ عناصر شناسی را ذکر نمود. البته وی در طرح تدوین قانون مدنی پیشنهادی خود، فصلی را با عنوان «عقد استصناع» اختصاص داده و موادی را در ذیل این فصل ذکر نموده است. در سالیان اخیر کتاب‌های محدودی با موضوع عقد استصناع به چاپ رسیده است که با توجه به اهمیت این عقد تأثیفات بیشتری از اندیشمندان حقوق انتظار می‌رود.